

* Čudna najdba. V modetu (jajcu, Hoden) dveletnega žebeta, ki ga je živinozdravnik na Danskem rezal (kastriral), je našel dva zobá in pa kepo dlake. Drews je to čudno najdbo izročil živinozdravniški šoli v Kopenhagen u.

* Zopet nova podkev! Inženir Yates v Manhestru na Angleškem je v ondašnji razstavi kónj kazal konja z „roženo podkvo“ podkovanega, ki jo je razstavna jury (sodnija) zeló pohvalila. Ta podkev je narejena iz volovske ali bivolske kože, ki se s silo paromašine tako vkup stlači, da je trda kakor rog, vendar pa elastična, trpi dalje časa kot železna podkev in se kopitu tako prileže, da kopito in podkev sta kakor ena masa. Pri-bije se na kopito, kakor navadna podkev. Cena jej ni dražja kakor navadne podkve. Zdaj so se že tudi Francozje spravili čez to podkev in v „grande école hipologique“ jo pretresajo: Je li ta znajdba kaj več kot Anglešk švindal, povemo ob svojem času.

Kmetijski zgodovinski spomini vsega sveta vredjeni po mesecih.

Po „Oesterr. Landw. Wochenblatt.“

(Dalje.)

Meseca junija.

Dné	Leta	
17.	1816.	Ustanovitev gozdarske akademije v Tharandu na Saksonskem, kateri je leta 1829. bila dodana tudi akademija za poljedelstvo.
17.	1852.	Organizacija kobilstva na Francoskem.
17.	1860.	Mednarodna razstava kmetijskih mašin, kmetijskih pridelkov in plemenne živine v Parizu.
18.	1818.	Organizacija kobilstva na Bavarskem.
19.	1817.	Postavna vredba razmér med kmeti in grajščaki na Pruskem.
19.	1861.	Prva poskušnja s paroplugi, to je, s plugi (drevesi), ki jih sopár goni in sicer s Fowlerjevim plugom na polji poleg Požuna na Ogorskem.
21.	1639.	je bil tako hud mraz v Mömpelgardu v Alzaciji, da je vse ngrade pokončal; reke so zmrznile, kakor v največi zimi.
21.	1785.	je dobil George Winlaw na Angleškem prvi patent na zboljšani klepetec, to je mašino, ki žito čisti.
22.	1723.	je kamenje deževalo v Glogovici in Libošici na Českem.
23.	1773.	Oklic postave, po kateri je vsak vseučiliščin dijak, ki je hotel na Hanoveranskem državno službo dobiti, bil zavezan učiti se kmetijstva, natoroznonstva in matematike.

(Dalje prihodnjič.)

Podučne stvari.

Škodljiva stran šivalnic (Nähmaschinen).

Najhitrejšje mojškre dandanes so šivalnice (šivalne mašine); zato jih čedalje več vidimo tudi v gosposkih hišah, da ž njimi gospodinja ali njene hčerke brez mojškre v kratkem času pošijejo vse, česar potrebujejo. Kakor pa vsaka stvar ima dve strani, dobro in slabo, tako tudi šivalnica. Če šivilja predolgo časa neprenehoma na mašini šiva, začnó jo, ne govoreč od

zeló trudnih nog, posebno prsi boleti, in če ne odjenja od prenapetega dela, našije si pljučno jetiko. Že fabrikantje šivalnic bi lahko nekoliko odvrnili to škodljivost s tem, da bi mašine za kaka 2 ali 2½ palca višje narejali. Šivilja pa to s tem doseže, da stol, na katerem zmirom sklonjena sedi, po potrebi toliko nižje naredí, da ne sedi preveč sključena. Sploh je, še posebno pa ženstvu, za zdravje zeló škodljivo, če neprenehoma po 2 ali 3 ure pri mašini sedi. Zato svetujemo po žalostnih skušnjah zdravnikov gospém in gospodičinam, ki so si iz hvalevredne varčnosti omislili šivalnico, naj si šivanje na njih tako uravnajo, da k večjemu eno uro v eno mer šivajo, potem pa za 2 ali 3 ure prenehajo, in še le potem se zopet za eno uro časa vsedejo k mašini. Le če tako ravnaajo, bodo dolgo šivale, — drugač pa se bode prenapeto delo splačalo s hudo in morebiti neozdravljivo pljučno boleznijo.

Nove postave.

C. k. upravni sodni dvor ali opravna sodnija.

(Konec.)

Pritožbe se pri upravnem dvoru morajo vpomagati v 60 dnevih po sprejeti rzsodbi ali naredbi izdani na poslednji stopinji. (§. 14.)

Pritožba na upravni sodni dvor po pravu nima odložne moči; al stranki pritožnici je na voljo, za tak odlog poprositi upravnega oblastva, katero naj mu ga tedaj dovoli, kedar javni oziri ne zahtevajo, da bi se rzsodba ali naredba pri tej priči zvršila, in kedar bi se s tem zvršilom stranki zgodila škoda, katera se ne dá več popraviti. (§. 17.)

Pritožba mora na sebi imeti podpis kakega odvetnika (advokata). (§. 18.)

Upravni sodni dvor obravnava javno in ustno (§. 28.); vdeleženi stranki pa je na voljo, da se v ustni razpravi sama zastopa, ali pa tjekaj pošlje odvetnika, kateri jo zastopa. (§. 31.) — Ako vdeležencev ali njihovih zastopnikov k razpravi ni, to ne brani razprave in rzsodbe. (§. 34.)

Ako se pritožba odbije, sme se v rzsodilu naložiti pritožniku, da vse stroške ali vsaj nekaj teh stroškov povrne. (§. 40.) — Upravni sodni dvor pa ima tudi oblast, stranke in po okolnostih njihove zastopnike, če se pravdajo proti jasni besedi postave ali se sicer zakrivé očitno nagajivega pritoževanja, obsojati v globe od 5 do 1000 gold. (§. 41.)

Rzsodbe ali naredbe, katere so postale pravokrepne, predno je ta postava v moč prišla (to je, pred 17. dnevom maja meseca t. l.), ne morejo se pred upravnim sodnim dvorom izpodbijati. (§. 49.)

To so glavne točke postave o ustanovitvi upravnega sodnega dvora. Treba je, da to novo postavo vsi naši ljudje poznajo, ker je mogoče, da občine ali posamezniki imajo pravico, v gori navedenih primerljajih se pritožiti pri tej sodnji.

Kdor želi vso to postavo v slovenskem jeziku od besede do besede imeti, dobi jo v 13. delu „državnega zakonika“ letošnjega leta. Državni zakonik v slovenskem jeziku, katerega iz nova priporočamo našim bralcem, dobiva se v Ljubljani pri bukvarju Juriju Lercherju, pa gotovo tudi v bukvarnicah drugih mest. Cena posamesnih zakonikov je nizka in znaša le nekoliko soldov.